

# Hospicové hnutí v České republice

*MUDr. Anna Vlčková, hospic sv. Alžběty, Brno*

## Jak se umírá v naší zemi?

Většina lidí umírá v nemocnicích, zařízeních typu LDN a domovů důchodců, velmi často osamocena, často s bolestmi a dalšími potížemi, které nejsou dostatečně léčeny.

## Proč?

Smrt je pro mnoho lidí stále ještě tabu, bojíme se umírajícího a nevíme si rady, jak mu pomoci. I profesionálové – lékaři a zdravotní sestry mají často nesprávný postoj k terminálně nemocnému, protože je z pohledu „vítězné medicíny“ neperspektivní; smrt pacienta chápou jako svoje „profesionální selhání“. Postrádají hlubší erudici v léčbě bolesti, často nemají zájem a nedokáží s umírajícím i jeho rodinnými příslušníky přiměřeně komunikovat.

## Co s tím?

Snažit se změnit postoj jednotlivců i společnosti. Vytvořit podmínky pro důstojně umírání pro všechny.

## Cesta?

Hospice a paliativní přístup.

## Co je hospic?

Původně: Hospicium byl útulek pro poutníky do Svaté země, kde dostali přístřeší, potravu, možnost si odpočinout...

Dnešní pojetí hospice je „místo odpočinku na poslední cestě“.

V praxi to většinou znamená menší, často charitativní zdravotnické zařízení, které poskytuje **paliativní péči**. Cílem paliativní péče není uzdravení, ale úleva ode všech bolestí a potíží – tj. naplnění nejen fyzických, ale i psychických, sociálních a spirituálních potřeb nemocného. Proto v hospicích většinou funguje multidisciplinární tým, složený z lékaře, zdravotních sester, ošetřovatelů, psychologa, sociálního pracovníka, fyzioterapeuta, duchovního. Často se do péče zapojují také vyškolení dobrovolníci.

Moderní hospicové hnutí založila paní Cicely Saunders, mimořádná osobnost, která ovlivnila smýšlení lidí po celém světě. Sama ve své práci (jako zdravotní sestra, později sociální pracovníce a nakonec lékařka) a výzkumu zjistila, jak velmi lze ulehčit utrpení umírajících, postupujeme-li racionálně v léčbě bolesti a poskytneme-li láskyplný přístup.

V roce 1967 vznikl první hospic na světě, hospic sv. Kryštofa (sv. Kryštof = patron poutníků). Hospic poskytoval péči pacientům s pokročilým nádorovým onemocněním, později všem terminálně nemocným. Dnes pečuje o 2000 těchto nemocných ročně a vychovává 60 000 stážistů z celého světa. Tak se myšlenka hospice rozšířila do 95 zemí světa.

I k nám.

Paní MUDr. Marie Svatošová založila roku 1995 první český hospic, Hospic sv. Anežky České v Červeném Kostelci.

Paní MUDr. Svatošová osvětově působí již od roku 1993 a přednáší, publikuje a vystupuje v médiích s myšlenkami hospicové a paliativní péče. Daří se jí oslovovat laiky i veřejnost.

Má velkou zásluhu na rozšíření hospiců u nás.

r.1998 Praha, Plzeň

r.1998-2001 hospic v Brně pod MOÚ

r.1999 Rajhrad u Brna

r.2001 Litoměřice

r.2002 sv. Kopeček u Olomouce

r.2004 Brno; Valašské Meziříčí

r.2005 Most, Prachatice

**Domácí hospicová péče:**

Cesta domů, Praha (působí aktivně osvětově, výzkumně a publikačně!)

Hospicové hnutí Vysočina

DC Motýlek

Viz [www.hospice.cz](http://www.hospice.cz), [www.umirani.cz](http://www.umirani.cz), [www.cestadomu.cz](http://www.cestadomu.cz)

Co dál?

**Cíl:**

1. Síť hospiců v ČR (dostupnost)

2. Změnit podmínky umírání v naší zemi

Co mohu změnit já,ty,my?

*MUDr. Anna Vlčková  
lékařka hospice sv. Alžběty, Brno*